

Monitoring zimujících ptáků na krmítkách

Metodika (verze 2019_04)

- 6 odchyťových termínů v období 20. 11. – 15. 3. (1. termín vždy 20.–30.11)
 - chytá se každý 3. víkend (+/- 3 dny, tj. 8 dní na odchyť)
 - chytá se první čtyři hodiny od rozednění
(rozednění se stanovuje dle údajů pro každou lokalitu dle <https://www.meteogram.cz/vychod-zapad-slunce/>)
 - na lokalitě se jinak vůbec v průběhu projektu nechytá (do 100 m od krmítka), pokud nutno, min. odstup od projektového dopoledne 6 dní
 - nechytá se za deště a silného větru, sněžení a slabé přeháňky lze nouzově tolerovat. Kroužkovatel musí bezvýhradně dodržovat kroužkovatelskou etiku – nesmí docházet k moknutí ptáků nebo dokonce jejich úhynům vlivem počasí. Počasí bude pro každý odchyťový den zaznamenáno způsobem viz str. 2.
 - nesmí se používat hlasová provokace
 - délka sítí není stanovena, nicméně musí být pro danou lokalitu konstantní (i mezi roky)
(bude brána jako faktor v případě kvantitativních vyhodnocení)
 - zakrmování musí být jednotné v rámci sezony i meziročně (množství na krmítku, načasování, druh krmiva viz níže)
 - krmíme alespoň od pěti dní před prvním odchýtem až do posledního odchýtu
 - u každého ptáka se zaznamenává
 - čas odchýtu (čas kontroly sítě)
 - druh, pohlaví, stáří
 - křídlo, tarsus, ocas, tuk, hmotnost (dle počasí a množství ptáků)
- (ptáci se neměří a neváží, pokud by hrozilo ohrožení ptáků v síti tj. velmi nízké teploty, příliš mnoho ptáků atp.; **prioritu by měla mít váha a tuk**)*

Popis lokality a termínů

(částečně převzato z projektu ČSO Sčítání ptáků na krmítkách)

Charakter lokality (jedna z možností)

- střed města sídliště / čtvrť se zahradami / městský park / vesnice / zemědělská krajina / les / samota

V těsné blízkosti krmítka (0 = ne, 1 = ano)

- trávník / stálezelný živý plot / živý plot opadavý / velké staré stromy / jezírko / bobulonosné keře / vysoké bylinné porosty

Do deseti minut chůze (0 = ne, 1 = ano)

- les/park/hřbitov, pole, louka/pastvina, řeka/rybník/přehrada

Krmení:

Od sezóny 2019/2020 se bude zaznamenávat způsob krmení (0 = ne, 1 = ano)

- slunečnice, jiná semena, tukové koule, ořechy, lůj, ovesné vločky, čerstvé ovoce, sušené ovoce

Predace:

- kočky v lokalitě (0 = ne, 1 = zřídka, 2 = často)
- krahujec v lokalitě (0 = ne, 1 = zřídka, 2 = často)
- straky v lokalitě (0 = ne, 1 = zřídka, 2 = často)

Obecně pro lokalitu tři stupně přítomnosti. Pro konkrétní den odchyty jen ano/ne viz Excel.

Počasí:

Od sezóny 2019/2020 se bude zaznamenávat

- teplota v místě krmítka v době začátku odchyty
- výška sněhové pokrývky v lokalitě v době odchyty (cm)
- vítr v době odchyty na stupnic 0 = bezvětří, 1 = slabý vítr, 2 = silný vítr tedy přerušení projektu
- déšť v době odchyty na stupnici 0 = žádný, 1 = slabý, 2 = silný déšť tedy přerušení projektu
- sněžení v době odchyty na stupnici 0 = žádné, 1 = slabé, 2 = silné sněžení tedy přerušení projektu
- oblačnost v době odchyty na stupnici 0 = jasno, 1 = polojasno, 2 = zataženo

Infekce na krmítkách

V případě výskytu infekce bičenkou drůbeží je třeba krmítko vyčistit a vysušit. Krmení by mělo být ideálně přerušeno na dva týdny.

Náhradní termíny

Pokud je třeba kvůli počasí termín přerušit, je nutno chytat v co nejdříve možném termínu s vhodným počasím. Pokud takový termín není možný, počítá se i částečný přerušovaný termín. V excelu v listu projekt bude vše ošetřeno.

Odevzdání dat

Za každou realizovanou sezónu kroužkovatel odevzdá jeden excelovský soubor dle vzoru, který je na vyžádání na adrese pavel.jaska@nature.cz. Do souboru se **extrahují data z programu Rings**. Excel by měl mít čtyři listy.

Zaznamenávají se pouze platné termíny projektu, nikoliv odchvy nad rámec projektu.

Excelový soubor (viz příloha):

1. *List s názvem "**projekt**"* na tomto listu bude identifikace projektu, termíny odchytů, počasí atp. vše dle metodiky a vzoru.
2. *List s názvem "**N_projekt**"* - nově okroužkovaní ptáci + mimo projekt kroužkovaní ptáci prvně odchycení v rámci projektu.
3. *List s názvem "**R_projekt**"* - kroužkovanci odchycení nejméně podruhé při projektu (Pták chycený zpětně např. ve dvou termínech bude mít dva záznamy. Opakované odchvy v rámci jednoho dne se nezaznamenávají).
4. *List s názvem "**R_mimo**"*- ptáci kroužkování při projektu odchycení následně mimo projekt. (Zde by měly být všechny retrapy kdy kroužkované při projektu ve všech letech a kontrolované mimo projekt. Tedy každoročně aktualizovaný seznam).